

BE-A0510_002033_002465_DUT

**Inventaris van het archief van het Bureau voor
Politieke Documentatie, 1917-1918 / H. Vanden
Bosch**

**Het Rijksarchief in België
Archives de l'État en Belgique
Das Staatsarchiv in Belgien
State Archives in Belgium**

This finding aid is written in Dutch.

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF:	3
Raadpleging en gebruik	4
Voorwaarden voor de raadpleging.....	4
Voorwaarden voor de reproductie.....	4
Geschiedenis van archiefvormer en archief	5
Archiefvormer.....	5
Naam.....	5
Geschiedenis.....	5
Archief.....	5
Geschiedenis.....	5
Verwerving.....	5
Inhoud en structuur	7
Inhoud.....	7
Ordening.....	7
BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDELEN	9
I. Archieven.....	9
II. Persartikels.....	10
6 - 20 (Afschriften van) krantenartikels over de activisten. 1917-1918.....	10

Beschrijving van het archief:

Naam archiefblok:

WO I. Bureau voor Politieke Documentatie (zgn. fonds Van Der Essen)

Periode:

1917-1918

Archiefbloknummer:

BE-A0510.1350

Omvang:

- Laatste inventarisnummer: 20
- Omvang geïnventariseerd: .5 m

Archiefbewaarplaats:

Algemeen Rijksarchief / Archives générales du Royaume

Archiefvormers:

Eerste Wereldoorlog, 1914-1918

Bureau voor Politieke Documentatie, 1917-1918

Raadpleging en gebruik

VOORWAARDEN VOOR DE RAADPLEGING

Alle nummers van het archiefbestand zijn vrij raadpleegbaar.

VOORWAARDEN VOOR DE REPRODUCTIE

Voor de reproductie van archiefstukken gelden de voorwaarden en tarieven van toepassing in het Rijksarchief.

Geschiedenis van archiefvormer en archief

ARCHIEFVORMER

NAAM

Bureau voor Politieke Documentatie (zgn. Fonds Van Der Essen) / Bureau de documentation politique (ancien fonds Van Der Essen).

GESCHIEDENIS

Het *Bureau voor Politieke Documentatie / Bureau de Documentation Politique* werd geleid door Leo Van Der Essen. De bekende historicus Van Der Essen (1883-1963) was als professor verbonden aan de Leuvense universiteit en specialiseerde zich in de geschiedenis van de Tachtigjarige Oorlog. Tijdens de Eerste Wereldoorlog was hij werkzaam bij de *Belgische Voorlichtingsdienst / Office de propagande belge* in Le Havre en hield hij heel wat buitenlandse lezingen. In augustus 1917 werd hij directeur van het politieke kabinet van premier Charles de Broqueville. Van Der Essen kreeg de expliciete opdracht het 'Vlaamse vraagstuk' van naderbij te volgen.

In maart 1918 gaf de regering een speciale commissie de opdracht om de Vlaamse kwestie in het leger te onderzoeken en voorstellen te doen. Van Der Essen, die bekend stond als een goede Belgische patriot én bewust Vlaming, werd benoemd tot voorzitter. Na de val van de Broqueville, op 1 juni 1918, verdween de commissie geruisloos van het toneel zonder dat er concrete resultaten geboekt waren.

Na de oorlog werd Van Der Essen kortstondig historisch adviseur van minister van Buitenlandse Zaken Hymans tijdens de vredesconferentie van Versailles. Ook behoorde hij enige tijd tot de Belgisch-patriottische kringen van het ' *Comité de politique nationale* ' van Pierre Nothomb. Daarna concentreerde hij zich op zijn wetenschappelijke loopbaan en werd in 1930 secretaris-generaal van de Katholieke Universiteit van Leuven. In 1954 ging Van Der Essen op emeritaat en werd hij in de adelstand verheven.

ARCHIEF

GESCHIEDENIS

In feite gaat het hier in de eerste plaats om een verzameling krantenknipsels en dossiers over het activisme aangelegd door Van Der Essen.

VERWERVING

Leo Van Der Essen droeg deze archieven op 15 november 1922 over aan de Commissie voor Oorlogsarchieven (E 765).

Inhoud en structuur

INHOUD

Dit bestand betreft het activisme in de periode 1917-1918.

ORDENING

Gezien de beperkte omvang maakten we enkel het onderscheid tussen archieven en persartikels naargelang de aard van de documenten.

Beschrijving van de series en archiefbestanddelen

I. ARCHIEVEN

- 1** Rapporten over het activisme in de Duitse krijgsgevangenkampen. 1917-1918.
1917-1918 1 pak
Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 Bureau voor Politieke Documentatie, 1917-1918

- 2** Ingekomen brieven over het activisme. 1917-1918.
1917-1918 1 omslag
Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 Bureau voor Politieke Documentatie, 1917-1918

- 3** Doorslagen en afschriften van officiële protestbrieven tegen de activisten.
1 pak
Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 Bureau voor Politieke Documentatie, 1917-1918

- 4** Dossiers over Belgische geïnterneerde soldaten die verdacht worden van het steunen van het activisme in de krijgsgevangenkampen.
1 omslag
Bureau voor Politieke Documentatie, 1917-1918 Eerste Wereldoorlog, 1914-1918

- 5** Nota's van René Lacourt over het activisme in Willebroek en omgeving.
1 omslag
Bureau voor Politieke Documentatie, 1917-1918 Eerste Wereldoorlog, 1914-1918

II. PERSARTIKELS

6 - 20 (AFSCHRIJFEN VAN) KRANTENARTIKELS OVER DE ACTIVISTEN. 1917-1918.

6	Raad van Vlaanderen. 1917-1918.
1917-1918
Eerste Wereldoorlog, 1914-1918Bureau voor Politieke Documentatie, 1917-1918	1 omslag
7	Bestuurlijke scheiding en reactie van de Belgische regering.

Bureau voor Politieke Documentatie, 1917-1918Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 | 1 omslag |
| 8 | De uitroeping van de onafhankelijkheid van Vlaanderen.

Eerste Wereldoorlog, 1914-1918Bureau voor Politieke Documentatie, 1917-1918 | 1 omslag |
| 9 | Aankondigingen en verslagen van activistische meetings en
Guldensporenviering.

Bureau voor Politieke Documentatie, 1917-1918Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 | 1 pak |
| 10 | Activistische propaganda (met in bijlage korte nota's over Raf Verhulst,
August Borms, René De Clercq, Adelfons Henderickx, Karel Henderickx,
Joris Lambrichts, Richard De Cneudt, Lode Sips, Jef Vanden Broeck, Jules
Spincemaille en prof. August De Keersmae

Bureau voor Politieke Documentatie, 1917-1918Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 | 1 omslag |
| 11 | Activistische propaganda in de krijgsgevangenkampen.

Eerste Wereldoorlog, 1914-1918Bureau voor Politieke Documentatie, 1917-1918 | 1 omslag |
| 12 | De affaire rond pater Vandermeulen. Oktober 1917 - juli 1918
1917-1918
Eerste Wereldoorlog, 1914-1918Bureau voor Politieke Documentatie, 1917-1918 | 1 omslag |
| 13 | Duitse pro-activistische maatregelen. Juli 1917 - april 1918.
1917-1918
Eerste Wereldoorlog, 1914-1918Bureau voor Politieke Documentatie, 1917-1918 | 1 omslag |
| 14 | Aanvallen tegen de Belgische regering. April 1917 - juli 1918.
1917-1918
Eerste Wereldoorlog, 1914-1918Bureau voor Politieke Documentatie, 1917-1918 | 1 pak |
| 15 | Anti-activistische artikelen. April 1917 - juli 1918.
1917-1918 | 1 omslag |

Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 Bureau voor Politieke Documentatie, 1917-1918

- 16** Activisme in de dagbladen *Het Vlaamsche Nieuwsen De Gazet van Brussel*.
1917-1918
Bureau voor Politieke Documentatie, 1917-1918 Eerste Wereldoorlog, 1914-1918
1 pak
- 17** Waalse activisten. Juli 1917- april 1918.
1917-1918
Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 Bureau voor Politieke Documentatie, 1917-1918
1 omslag
- 18** Pacifisme en vredespogingen. Augustus 1917 - februari 1918.
1917-1918
Bureau voor Politieke Documentatie, 1917-1918 Eerste Wereldoorlog, 1914-1918
1 omslag
- 19** Activisten onder de geïnterneerden in Nederland en Zwitserland (met in
bijlage een ongedateerde nota over de internering van de Belgische
officieren in Nederland). Juni 1917 - oktober 1918.
1917-1918
Eerste Wereldoorlog, 1914-1918 Bureau voor Politieke Documentatie, 1917-1918
1 omslag
- 20** Jong-Vlaanderen. Januari 1918 - mei 1918.
1918
Bureau voor Politieke Documentatie, 1917-1918 Eerste Wereldoorlog, 1914-1918
1 omslag